De (on)zichtbare man in het fertiliteitscentrum: patiënt, partner en donor.

13 februari 2020

Uschi Van den Broeck, PhD
Clinical psychologist
Family therapist
Leuven University Fertility Center (LUFC)
UZ Leuven, Belgium

Overzicht

1. De man als patiënt

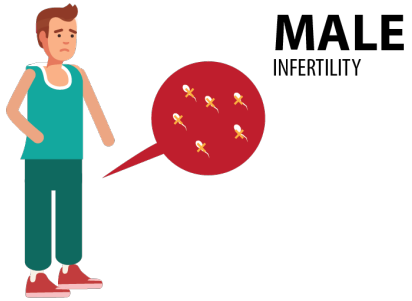

2. De man als partner

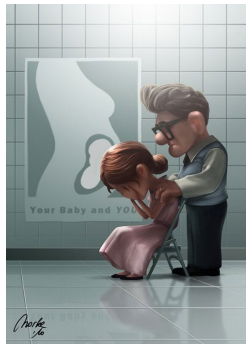

3. De man als (zaadcel) donor

1. De man als patiënt

- Reproductie, families en gender
  - Culturele attitudes:
    - Voortplanting ~ “vrouwenzaak”
    - Medische wereld: gynaecoloog en “androloog?”
    - Vruchtbaarheid en mannelijkheid/vrouwelijkheid

  - Uitblijven kinderwens = relationele stressor
    - Beleving en ervaring beïnvloed door biologische, culturele en sociale factoren (Nakamura et al., 2008)

1. De man als patiënt

- Impact van vruchtbaarheidsproblemen op de man:
  - Vrouwen > mannen ?
  - Distress, fysiek en emotioneel
  - Andere beleving bij mannen en vrouwen.
  - Andere ervaring bij mannen en vrouwen.

Mannen ondervinden eveneens emotionele impact en gevolgen.

(Culley et al., 2013) (Greil, 1997; Jordan & Revenson, 1999)

1. De man als patiënt

- Beleving mannen:
  - Waardeloosheid, machteloosheid
  - Bedreiging van mannelijkheid
  - Schuldgevoel tov partner
- Socialisatie mbt negatief affect
- Andere voorkeur in copingstrategieën:
  - Gereserveerd in tonen van emoties
  - Zoeken pragmatische oplossingen
  - Lossen problemen graag alleen op
  - Doorgaans minder nood om te spreken of delen van ervaring

https://www.theguardian.com/society/2018/aug/12/the-male-infertility-crisis-my-failure-at-fatherhood-ate-away-at-my-very-being

(o.a. Webb & Daniluk, 1999)

2. De man als partner

- Stereotypen en rollen
  - Crisis?
  - Nieuwe ervaring
- Comfort zones
  - “Troostende partner”
  - “Emotionele rots”
  - “Bob-de-bouwer-let’s fix it”
  - Vrouw als communicator, man aan de zijlijn.

2. De man als partner

- Impact op relationele tevredenheid en functioneren?
  - Wisselend
  - Afhankelijk van verschillende factoren

2. De man als partner

- Mannen en gefaalde fer-behandeling?
- Risico factoren:
  - Gevoel van isolatie
  - Partner relatie
  - Angst en depressie
- Protectieve factoren:
  - Coping (sociale steun zoeken, emotionele expressie en betekenisgeving ikv levensdoelen)

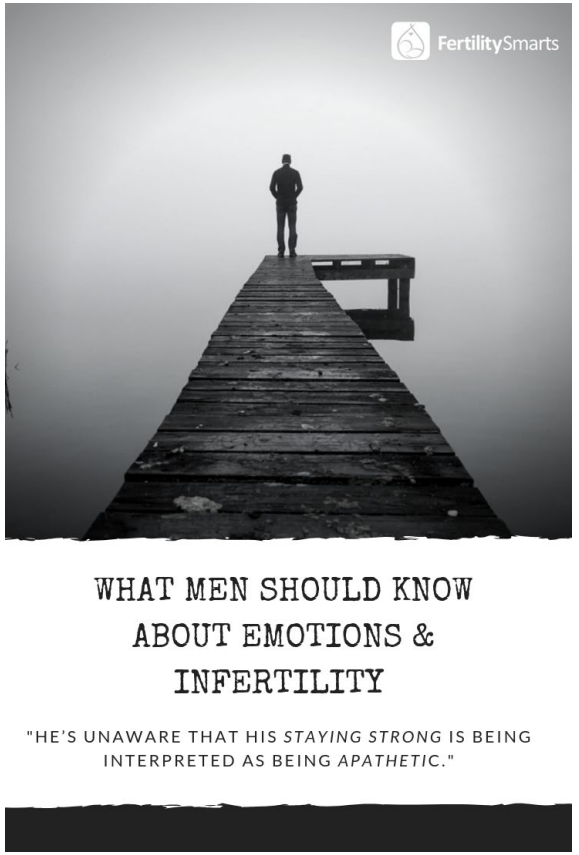

2. De man als partner

- Dyadische coping:
  - Stress van de ene partner heeft impact op de andere partner
  - Stressor moet als iets van het koppel benaderd worden
  - Wisselwerking

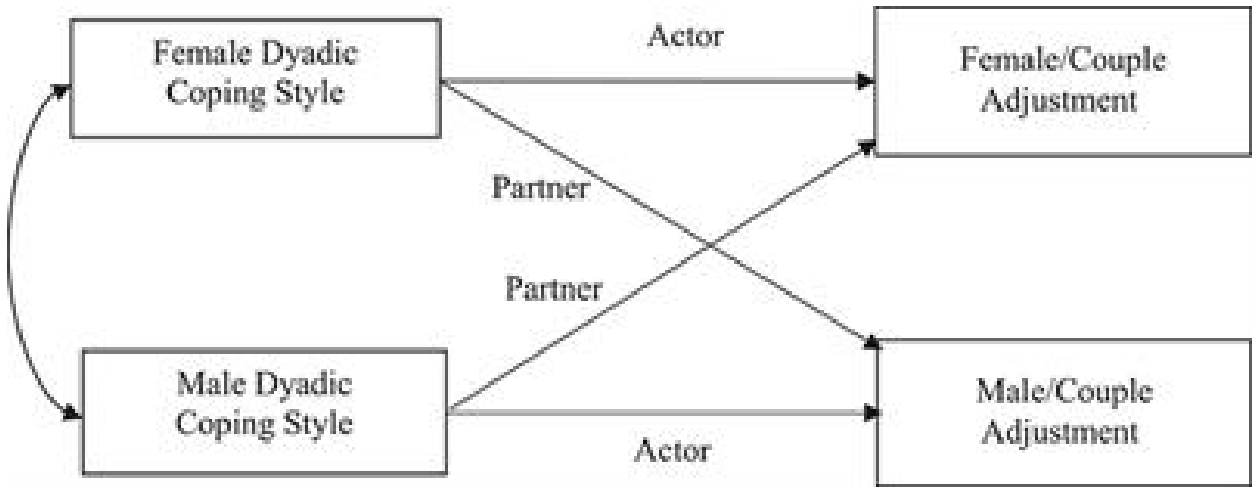

- Relatiedynamieken
- Communicatie patronen

(o.a. Peterson et al., 2009)

Wat bij azoospermie?

- Wat bij definitieve onvruchtbaarheid: alternatieven?
  - Kinderloosheid
  - Adoptie
  - Pleegouderschap
  - Donatie

Mannelijke onvruchtbaarheid: “dubbele impact”

Rouwproces

Derde partij reproductie…

- Biologisch kind = menselijke basisbehoefte?
- “Familie” – what’s in a name? Nieuwe betekenis?
- Genetisch versus sociaal ouderschap

- Familie → ‘bewuste keuze’
  versus ‘traditionele’ biogenetische banden

(Finkler, 2001; van den Akker, 2001; Purewall & van den Akker, 2007; Isaksson, 2011; Indekeu et al., 2013)

Een donorgezin?

- Veel vragen en onzekerheden
- Aangaan van een proces
- Welke plaats neemt de donor in?
- Hoe praat je erover?
  - Met je kind
  - Met je familie
  - Met de omgeving

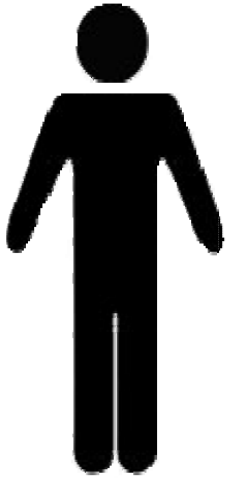

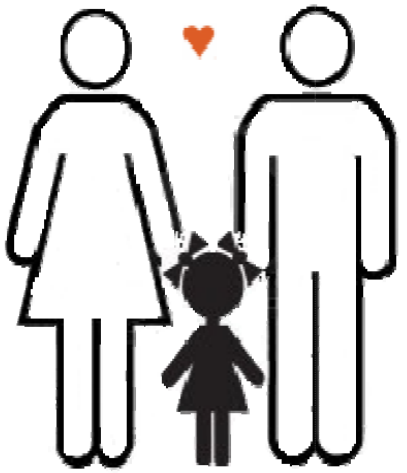

“It takes two to tango?”

- Verschillende “stakeholders”:
  - De wensouders
  - De donor
  - De donorkinderen
  - Het fertiliteitscentrum
  - De maatschappij en wetgeving

- Andere belangen, specifieke noden, wensen, verwachtingen,…

(Van den Broek et al., 2013)

3. De man als (zaadcel)donor

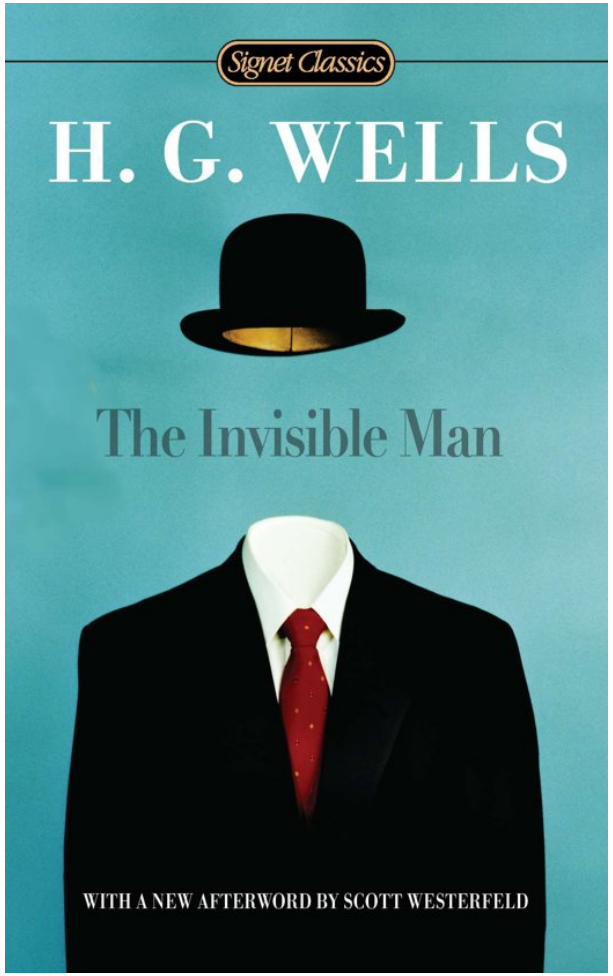

- De onzichtbare man zichtbaar maken?
- Ontwikkelingen en verschuivingen:
  1. Maatschappelijk en medisch
  2. Sociaal en legaal
  3. Technologisch

3. De man als (zaadcel)donor

- Donor beleving en ervaring: amper bevraagd

- Gebrek aan follow-up informatie rond het welzijn en de attitudes in verband met de donatie van de spermadonoren.

- Wel bevraagd:
  - Rekrutering
  - Institutionele factoren
  - Anonimiteit

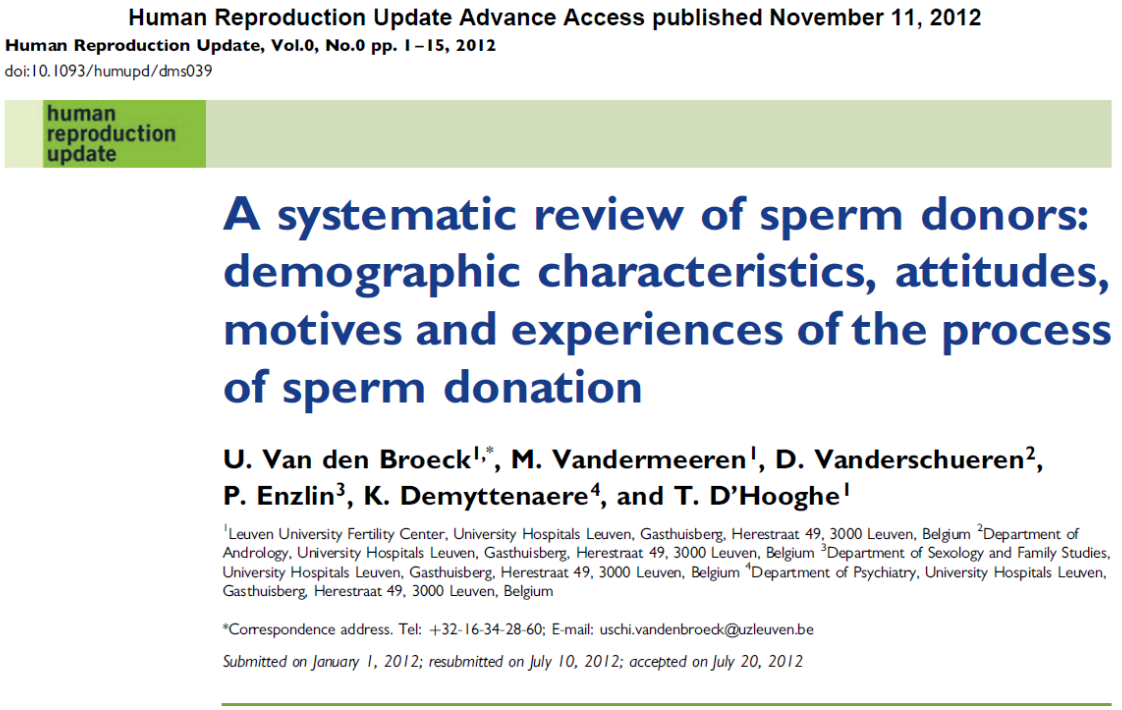

Human Reproduction Update Advance Access published November 11, 2012
Human Reproduction Update, Vol.0, No.0 pp. 1–15, 2012
doi:10.1093/humupd/dms039

human reproduction update

A systematic review of sperm donors: demographic characteristics, attitudes, motives and experiences of the process of sperm donation

U. Van den Broeck[1,*], M. Vandermeeren[1], D. Vanderschueren[2], P. Enzlin[3], K. Demyttenaere[4], and T. D'Hooghe[1]

[1]Leuven University Fertility Center, University Hospitals Leuven, Gasthuisberg, Herestraat 49, 3000 Leuven, Belgium [2]Department of Andrology, University Hospitals Leuven, Gasthuisberg, Herestraat 49, 3000 Leuven, Belgium [3]Department of Sexology and Family Studies, University Hospitals Leuven, Gasthuisberg, Herestraat 49, 3000 Leuven, Belgium [4]Department of Psychiatry, University Hospitals Leuven, Gasthuisberg, Herestraat 49, 3000 Leuven, Belgium

*Correspondence address. Tel: +32-16-34-28-60; E-mail: uschi.vandenbroeck@uzleuven.be

Submitted on January 1, 2012; resubmitted on July 10, 2012; accepted on July 20, 2012